Ч. 121 (13.666). Львів, пятниця 11. травня 1934. Poczrowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Передвиборче віче під голим небом, на площі св. Юра — відбудеться **не в 7-ій**, як заповіджено на афішах, **але в 5-ій год.** пополудні **в четвер дня 10. травня ц. р.**

З голодного більшовицького раю.

(УП) Ґазета „Крістеліґет Даґблят" з 18. 4. повідомляє (за Антикомінтерном) про голод на Україні. Село Немиринці має з 700 душ населення лише 5 виголоднілих родин. Зновуж у сусідньому селі з 3.000 мешканців умерло з голоду 1.000. Село Самброд має тепер 2.200 мешканців, а перед голодом мало 3.000. Голод викликав дуже багато випадків людоїдства, хоч Москва карає за це смертю. Людям все одно, як умирати, чи з голоду, чи в підвалах ҐПУ від кулі. Як це все взяти на увагу, то стане ясно, чому більшовики тайком заходяться над купном пшениці на суму коло 500 міліонів долярів. А перед жидівсько-московською революцією Україна годувала своїм хлібом всю Европу.

Атентат на ґубернатора Бенґалії.

БОМБАЙ, 9. 5. ПАТ. Підчас кінних перегонів чотирьох бенгальців виконало атентат на ґубернатора Бенґалії, сер Джона Андерсона. Ґубернатор вийшов живий. Це вже другий атентат на Андерсона за останні два роки. Один з револьверових стрілів зранив жінку, яка сиділа за ступенцї за льожею ґубернатора. Атентатчиків арештували. Одного з них застрілив підчас атентату комісар поліції

—o—

Французи на московських маневрах на Україні?

(УП) Преса повідомляє, що більшовицький ґенерал Ворошилов запросив французьких старшин ґенерального штабу на московські маневри на Україні. Допущення більшовицьких старшин до шкіл у Франції вказувалоб на те, що французько-московська приязнь поглибилась і що французи візьмуть участь у тих маневрах. Дивне лише, чому більшовики роблять свої маневри на Україні, коли їхні границі з того боку забезпечені пактами ненападу з Польщею. Проти кого вони звернені? Чи не краще робитиб їм маневри десь на Далекому Сході або й у Прибалтиці, де їхні границі ще зовсім не забезпечені?

—o—

Ґенеральний страйк не вдався.

ПАРИЖ, 9. 5. ПАТ. Ґенеральний страйк у Барсельоні не вдався, бо до страйку прилучились робітники декількох фабрик і варштатів. Дійшло до сутичок з поліцією, яка арештувала кількадесять осіб. На провінції всі робітники працювали; лише вуглекопи копалень Сардоєа, Сурія і Саллен не прийшли до праці.

—o—

Невдалий замах у Румунії.

ЧЕРНІВЦІ, 9. 5. ПАТ. На поспішний поїзд Чернівці—Букарешт двох справників намагались виконати замах і тому розкрутили рейки. Жандармерія схопила обох виконавців. Ведеться слідство

Перед зміною уряду?

Велика промова полк. Пристора у Кракові.

Львів, 9. травня 1934.

Прийнялась у „післятравневих" роках у Польщі своєрідна „традиція", що приблизно з кінцем щорічної буджетової сесії змінюється уряд. Це зоветься „зміною варти", для підкреслення, що в сутній ситуації все остає по старому. Тому й до тих кабінетних кріз ніхто не привязує особливої ваги, тим більше, що не лише системи правління залишаються давніми, але й у гру входять ті самі особи, що — так мовити — взаємно себе лише заступають на становищі премієра та кількох інших найвищих посадах, зберігаючи за собою надалі величезний вплив на хід державних справ. І тому важко на память вирахувати скількість кабінетних змін у Польщі після травня 1926 року, стільки їх уже було, а проте все чути ті самі назвища: Пілсудський, Бартель, Славек, Світальський, Пристор. Із них лише хіба один проф. Бартель має трохи іншу політичну фізіономію, як людина неналежна до т. зв. полковницького табору (врештою, його 4-кратне перебування на становищі премієра теж не зазначилось ніякими окремішними питоменностями внутрішньої політики), зате ще кілька інших прізвищ, називаних принагідно як кандидатів на премієра (напр. полк. Бек, ген. Сосновський, полк. Перацький), не висуває абсолютно ніяких виглядів на якунебудь — в якомунебудь напрямку — зміну істнуючих відносин.

Поголоски про кожночасну недалеку зміну уряду ще й тому нецікаві, що широкий загал ніколи не знає, яка її причина і чому саме на чолі нового кабінету стає та, а не інша людина. Тому теж і цьогорічні поголоски про недалеку передачу позиції премієра п. Єнджеєвичем комусь іншому, які виринули ще під кінець соймової сесії, плавають у темряві, без якихнебудь — широкому загалові відомих — льоґічних арґументів. А проте ці поголоски не припинялись. Ми чули, що зміна кабінету відсунена лише з огляду на приїзд до Варшави мін. Барту. Нині читаємо, що на перешкоді зміни станула подорож до Букарешту мін. Бека. Але одночасно ті польські звістки „з добре поінформованого джерела" (тією фразою прикрита звістка часто з воздуха схоплена) повідомляють, що ось уже в найближчий понеділок буде формально завершена димісія кабінету премієра Єнджеєвича і призначення нового кабінету — полк. Пристора.

Імя полк. Пристора відсунуло в останніх днях у пресових „крізових" поголосках усі інші кандидатські імена. Сталось це головно у звязку з великою промовою полк. Пристора, яку він виголосив два дні тому у Кракові на відкритті „курсу для керманичів суспільної і господарської праці у воєвідських секціях ББ". Ту промову вся проурядова й опозиційна польська преса одноголосно характеризує як свого роду кандидатську промову, як заповідь програми нового премієра.

Промова безперечно досить цікава — в устах б. двократного післятравневого міністра і б. премієра. Торкалась вона деяких загальних явищ внішніх політичних відносин у Польщі, зокрема на тому полі, за якому ріжні спритні типи вміють обєднати „державний патріотизм" вірність пануючій системі та „любов до маршала" — з особистим інтересом. Полк. Пристор виступив проти легкодушної господарки громадським грошем, проти викидання податкових „доходів" (два драстичні, але надзвичайно вірні приклади способу стягання тих доходів: остання корова зарібниці та ремісниче знаряддя робітника) на позички фабрикантам, проти протекціонізму та проти жирування на вірності режімові: „Не вільно бути добродієм з чужої кишені, не вільно здобувати собі популярности громадськими грішми". Полк. Пристор назвав просто шантажем патріотичну ревність ріжних метких людців, що з „ентузіязму до особи маршала" виступають напр. з проектами будувати марш. Пілсудському памятник: ніхто не має відваги протиставитись такому проектові, а наслідок такий, що швидко але

Варшави просьба вислати гроші на докінчення памятника. „Хай живе Пілсудський — давай гроші!" Промовець напятнував явище трусливости і лакуцтва і тої саранi, що обсіла державу, чіпляючись володіючого табору, та візвав „гнати буком" отих псевдо-патріотичних „шантажистів".

Промова безумовно цікава. Але ще цікавіше, — якщо це програмова заповідь діяльности будучого премієра, — як п. Пристор, який уже був міністром праці й суспільної опіки, міністром торгу й премієром, — як він уявляє собі реалізацію тієї програми. Нпр. ми самі моглиб подати чимало конкретних прикладів про те, як то деякі люди тратили громадські гроші на здобування собі популярности. Ось недавно на судовому процесі казалося про видачу кількох тисяч зол. з каси народньої культурної установи за добування собі мандату з листи ББ, „широка" господарка довела ту установу до руїни, а проте той панок, який є типічним прикладом людини, що примазалась до власть імущих, усе ще є державним комісарем тієї установи!! Можемо служити цілою низкою прикладів про величезні суми витрачені з державної каси впродовж літ на безвиглядні штучні суто політичні експерименти.

Цікаво, які будуть практичні наслідки промови полк. Пристора: чи діло прийде за слогами, чи може слово останеться знову лише словом...

В Берліні зліквідувалось австрійське бюро подорожей.

(УП) З огляду на труднощі, які стоять на перешкоді кожному подорожуючому до Австрії німцеві, з травня минулого року почавши, рішилась австрійська дирекція залізниць замкнути в Берліні своє бюро подорожей, бо воно в останньому часі стало дефіцитовим підприємством. Також нема виглядів на те, щоби в скорому часі наладнались нормальні взаємини між Берліном та Віднем. Видавані тим бюром бюлетини будуть появлятись дальше незалежно від тієї ліквідації.

Невідома сила у сучасній Европі.

Англійська книжка про українське селянство.

H. Hessel Tiltman: „PEASANT EUROPE". London, Jarrolds Publishers, 1934. Ст. 282.

Рівно рік тому бачило кількох наших земляків у Львові одного англійського журналіста. Непоказний, скромний, одягнений як прогульковець, не звернув на себе більше уваги як десятки інших мандрівників. Метнувся сюди-туди, глипнув на мапу і поїхав на село автом. Був це репортер великого стилю, що досліджує наочно політично нецензурні проблеми, які обминає европейська преса з огляду на свої уряди, Лігу Націй і... клопіт з такими темами.

Гессель Тільтман має за собою великі книжки про терор в Европі, про причини, чому вона йде на дно (Slump!), про політичну карієру Мекдональда і три великі репортажі (до спілки з полковником Етгертоном) про Пацифік, Манджурію та Японію.

Остання його книжка „Селянська Европа" це вислід довших студій над політично-економічними відносинами у Східній Европі у звязку з загально-европейською ситуацією: нинішньою і завтрішньою. Тільтман узявся до своєї праці як справжній англієць: спершу познайомився теоретично з країнами, до яких вибирався, потім сів на поїзд і з поїзду на авто, щоб власними очима перевірити все на місці і на власні вуха почути тих, яких ніхто не слухає.

Тільтман вийшов із загально-відомого факту европейської кризи. Кріза ця якнайтісніше звязана з післявоєнним мировим договором та несподіваним розвитком машини. Як пояснити собі те, що в Европі чуємо про економічну крізу, коли безмежні простори землі можуть дати стільки хліба, що його досить для прожитку всіх голодних міліонів? Автор „Селянської Европи" відповідає на це ясно: міліони селян, що складаються на головну частину населення у країнах між европейським Заходом і Радянським Союзом, представляють найбільшу цілість, поділену нині штучними політичними кордонами.

Уряди, що панують у цих країнах ніколи не слухали голосу селян і досі тримають їх майже у стані рабства: селяни пригнічені надмірними податками і штучно нормованими цінами на плоди їх праці, мусять досі, ще із моло... великим зусиллям заробляти на сірники, ... та нафту, ходити обдерті та шукати ... захисту у пасивному спротиві.

Тільтман є тої думки, що селянин, ... підчас миру постачає найбільше необхідні ... собі поживи, а підчас війни найбільшого контингенту до війська, є тою силою, яка ... шає у великій мірі про економічний стан Европи, а завтра, у війні, рішатиме про її успіх. Селянин, згідно зі своєю віковою психологією, настроєний мирно, не хоче війни, але водночас прагне свободи думки і свободи для землі своїх предків. Його консерватизм витримує зміну урядів, влад і соціяльні землетруси.

Автор цієї прецікавої книжки з пребагатим фактичним матеріялом переїзджає кордони і показує болісні місця нинішньої европейської недуги: бачимо Австрію, Сербію, Хорватію, Болгарію, Румунію, Бесарабію, Буковину, Мадярщину, Польщу, Чехословаччину й українців у кожній з тих країн зокрема і разом, як націю, якої Европа ще не знає нині, але мусить пізнати завтра. Саме сторінки, присвячені українцям, їх минулому, сучасному політичному становищу, спільним звязкам культури, мови та політичного ідеалу належать до найкращих.

Від часу війни не мали ми в чужій мові книжки, написаної з такою широкою перспективою і з такою щирою симпатією для нашого народу. Книжки, писані земляками для чужинців, здебільша пахнуть дешевим сентименталізмом або агіткою, якої чужинець не може читати так само, як і ми не любимо предметів, реклямованих на експорт. Книжки, писані чужинцями для зарібку або для автореклями, звичайно такі поверхові, що европ. преса не хоче їм навіть присвятити кілька рядків згадки. Книжка Тільтмана має внутрішній вогонь оборонника індивідуальної та суспільної свободи. Цей автор виступає в обороні поневолених націй в імя тих самих принципів, які, вірить він, за...

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. ТРАВНЯ 1934.

С. ЯБЛОНСЬКА.

ЛИСТ З КИТАЮ.

На площі смертних присудів.

За двісті метрів від моєї хатини в Юнанфу простягається площа екзекуцій, де часто розстрілюють китайських піратів. У тому видовищі, на яке можу дивитися досхочу з мого подвіря, найбільше мене дивує байдужість на вид тих екзекуцій, китайців, звичайно хапчивих на враження.

У час екзекуції на цій площі збирається лекви кількох китайців та гурток дітей, що прибігають сюди лише на те, щоб послухати вистрілу рушниці, бо до цієї зброї вони мають незвичайну пошану. „Нагла" смерть людини зовсім не зворушує їх. До смерти вони занадто звикли! Та якби тих піратів мучили, як давніше перед їх очима, тоді що іншого: тоді площа булаб повна народу. Один старий китаєць, аматор тортур, пояснив мені причини цієї байдужости. „Ця зміна, казав він, існує від часу, відколи заступили в Юнані кару смерти звичайним розстрілом". „Дивно, він уважає, що розстріл це не правдива кара смерти", зауважила я. „Колись, бувало, злочинця вели у деревлянім, тяжкім ярмі через місто під звуки голосних барабанів. Це було зовсім щось інше. Тоді здовж вулиць збиралася велика юрба, яка мала право до деякої участи в екзекуції. Люди кидали камінням на засудженого, колом били його, а навіть іноді йому ломили кости. Це були права юрби!

Поволі, з „деякими" перервами (певне коли злочинець падав долів із виснаження та не міг відразу підвестися, подумала я) приводили засудженого на площу, — так оповідав далі китаєць з явною насолодою, — поволі натягали у спеціяльних рамах його тіло й виставляли його на кількагодинний показ. Робили це для прикладу, а також з огляду на права покривджених, які так могли особисто перед його смертю пометитися на ньому.

Часто, втративши терпець, юрба нервувалася і мстилась на тілі злочинця. Хвилина екзекуції по таких тортурах була визволенням, а не карою для злочинця.

Після екзекуції юрба глядачів не квапилася і не розходилася як тепер. Чекала до кінця церемонії. Коли відрубана голова трохи простигла та виплинула з неї вся кров, кат перевертав її догори горлом й одним майстерним рухом убивав у середину гортанки довгий, загострений спис, який застрягав аж у мізку. Той спис з насиленою головою виставляли на площі на кількаденний показ. Ще й тепер в Юнанфу іноді бачу насилені або завішені на стовпах голови піратів, що їх виставляють для прикладу. Ті голови, мовляв, відрубують тепер шейно після розстрілу.

— А як карали у вас за дрібні провини?

— За крадіжі, відповів китаєць, відрубували злодіям руку, якою він крав. І дивно — докинув він жартівливо, — майже всі злодії запевняли, що вони крали лівою рукою, яку сами підставляли під топір ката. В разі опору їм відрубували праву руку. Це все варто було бачити. А тепер? За крадіж у вязницю, а за вбивство чи інші важніші провини під стіну! Який-же тут показ? Так умовно зовсім не cікаво! Чи-ж варто тепер турбуватися, щоб побачити як тіло розстріленого паде на землю? — додав китаєць з погордою і деяким огірченням.

— Скільки то речей, давніх традицій, знівечив у Китаї вплив европейської культури. Шкода! Неправда? — запитала я із зовсім тонкою іронією, якої він зовсім не зрозумів.

— Догадуюся, що за причина вашої погорди до модерної екзекуції — докинула я провокаційно. — Брак вражінь, правда? Ні як ні катування, ні дивної агонії! Навіть не видно крови, що охляпує фартух та голого до пояса ката! Ні сокири, що півколесом підноситься над покірно схиленою головою засудженого, ні цієї хвилини, коли вістря доторкає шиї живого тіла, ні кругленької голови, що спадає на зелену траву!

Жахливий образ китайської тортури віджив у мому спомині — переслідуючи мене своїми подробицями. — Нема насолоди бачити останньої гри мязів на розрубанім горлі, ні останніх судорогів кадовба! Ні потім — широко відчинених очей, що вперто дивляться на вас своїм вмерлим поглядом, в якому лишилися останні вирази одчаю й мук, ні розвавленого рота, з якого спливають липкі краплини крови, ні білих, затиснених зубів. При розстрілі нема цього всього! Шкода? — перепитувала я пильно слідкуючи за висловом його обличчя. Та його обличчя прийняло вираз насолоди.

— Так, — признав він. — Тепер уже нема на що дивитися.

— Яка втрата, — докинула я щораз то більше роздратована.

Ні, рішуче китайці не розуміють іронії. Він зовсім поважно відповів з пошаною для моєї обсервації.

— Як бачу, ви зовсім не знаєте ...

повнили могутність Англії, як найбільше поступової та найбільше консервативної европейської країни. Його великі симпатії для нашого національного руху та мудрости, збереженої у старій культурі нашого селянства, плинуть не із припадкового сентименту або якогось особистого інтересу; вони є вислідом глибокої аналізи европейських відносин, яким далекоглядна Англія не ворожить нічого доброго, коли їх пробують направляти диктатурою та насильством.

Величезне місце, присвячене нам у цій книжці, подиктоване нашою чисельною силою та тій ролі, яку мусять відограти у найближчій будуччині землі, звязані географічно та історично з просторами Радянської України. На 47 ілюстрацій у „Селянській Европі" 13 з життя українських селян.

м. р.

Українське Бюро в Льондоні повідомляє, що заковило в автора обмежене число примірників, щоб віддати їх до вжитку нашого громадянства по зниженій ціні 12 шіл. і 6 пенсів (около 3 ам. долярп), допачуючи з власних фондів ріжницю (книжка коштує в книгарнях 18 шіл.) Гроші й замовлення слати на адресу: The Secretary, Ukrainian Bureau, 27, Grosvenor Place, London. S. W. 1.

Оживлена акція націоналсоціялістів.

БОМБА У ВІДНІ.

ВІДЕНЬ, 9. 5. ПАТ. В понеділок 7. травня з. р. націонал-соціяліст Антін Ґекель в товаристві жінки зайшов до каварні Сіті і підложив бомбу. Вибух бомби знищив підлогу, зеркала і вікна. Шкода сягає до 100.000 шилінгів. Справника схопили. У вівторок врані вибухли одночасно в гардеробах трьох залізничих стацій у Відні три петарди, сховані в куфрах. Шкода невеличка.

Українська виборча акція у Львові.

ПЕРЕДВИБОРЧІ НАРАДИ.

Президія Українського Виборчого Комітету взялась дуже енерґійно до підготовки виборів. Для цього вже відбула низку нарад і намітила дальші наради, щоб ознайомити українських виборців з новими виборчими законами та приписами. Це завдання полекшує Комітетові велике зацікавлення українського громадянства виборами. Наслідком того зацікавлення справа виборів виринає при кожній нагоді, де лиш можна довідатись чогось більше про вибори та про нашу участь у них.

Досі відбулися передвиборчі наради в таких районах:

29. квітня на Личакові й Левандівці. По рефератах і дуже оживленій дискусії вибрали там перші окружні виборчі комітети, які перейняли на себе обовязок підготовити свої округи до виборів.

3. травня нараджувалося **Знесіння.** На нараду прийшло поверх 200 осіб. Проводив м-р Ковнір, справу виборів реферували пп. пос. д-р Степан Біляк і А. Добрянський. По дискусії вибрали виборчий комітет VIII (знесінської) виборчої округи.

5. травня (субота) відбулося у салі Т-ва „Зоря" конференція в **середмістю.** На цій конференції постановили **скликати передвиборчу нараду в четвер 10. травня** і запросити на неї тих усіх виборців-українців, що організуються у своїх станових товариствах „Зоря" „Воля" й інші.

Тогож дня **5. травня** відбулась нарада на **жовківському передмістю.** Проводив о. Туркевич, справу виборів реферували пп. пос. д-р Степан Біляк і А. Добрянський. Зібрані так захопилися справою, що для належної підготовки до виборів вибрали до комітету аж 70 осіб, в тому багато жінок. Головою комітету вибрали о. Туркевича та постановили скликати на днях віче для цілого жовківського передмістя. Ближчі відомости про те віче будуть подані в окремих афішах.

Дня **6. травня** відбулися три передвиборчі наради, а крім того громадянство інформувалося про вибори при нагоді спільного свяченого, яке відбулося в тому дні аж у 5-х районах. І так відбулись наради:

На Богданівці. Зібралося поверх 100 осіб. Проводив п. Бучко, реферував д-р Марітчак. Головою комітету вибрали п. Василя Ковалика.

На Замарстинові проводив нарадою п. Бохолка, реферував м-р Бородайко. Вибрали виборчий комітет у складі 16 осіб та постановили: закупити бльочки для розпродажі на виборчий фонд. У вівторок 8. травня в год. 16-ій постановлено відбути нараду виборчого комітету, а 13-го травня ширшу виборчу нараду.

Вступна нарада під проводом д-ра Боцюркова і при участи біля 100 осіб відбулася на **подвірю святоюрських забудувань.** Крім д-ра Боцюркова промовляв п. А. Добрянський. Постановлено скликати на четвер на нараду всі виборчі округи городецького передмістя.

Крім тих нарад справу виборів порушено на 4-ох „свячених", а саме на: **Знесінні Старому, Личакові, серед дозорців і слуг та домашньої прислуги.** На Знесінні Старому й на Личакові говорив про вибори п. А. Добрянський, серед дозорців промовляли о. Лаба і пп. д-р Біляк та Добрянський, а серед слуг і домашньої прислуги о. дек. Лопатинський, о. Горчинський, Добрянський і інші.

Дальша окружна нарада відбулася для галицького передмістя в понеділок 7. травня ц. р. в год. 7-ій веч. у салі при вул. Супінського 21. Реферували пп. пос. д-р Біляк і м-р Бородайко.

ПІДПИСУЙТЕ УКРАЇНСЬКІ ЛИСТИ КАНДИДАТІВ НА РАДНИХ.

Листи вимагають 170—270 підписів.

Листу кандидатів на радних можна зголосити щойно тоді, коли її підпише у 3-мандатових округах 170 виборців, у 4-мандатових округах 270 виборців, а в 5-мандатовій окрузі 270 виборців. Не сьогодні, то завтра, чи ще за день-два зголоситься до вас представник Українського Народнього Виборчого Комітету з єдиною українською листою кандидатів. Коли не будете знати того представника особисто, то зажадайте від нього леґітимації Комітету чи справді є він його представником. Перевіривши це, підпишіть листу і як лиш можете, полекшіть представникові Комітету виконання його почесного, але тяжкого завдання; вкажіть йому адреси знаних вам виборців-українців, а в потребі й особисто поможіть при збиранні підписів. Не легковажте цього, бо часу на зібрання підписів дуже мало, підписи мусять відповідати вписам у списку виборців, з того можуть виплинути ріжні непорозуміння і виборча комісія може деякі підписи скреслити. Тому треба зібрати їх щонайменше півтора раза стільки, як того вимагає виборчий реґулямін і т. д.

ціновати враження. — Це дивно, дивно — завважив китаєць майже до себе.

— Вас дивує, що біла людина, а надто біла жінка вміє також обсервувати...

— Не те мене дивує, а те, що ви — з вашої раси — вмієте помистецьки придивлятися до смерти. Білі люди звичайно не мають відваги — бояться ще більше вигляду смерти, ніж її самої.

— Не так вигляду смерти ми боїмося, як не терпимо бачити мук людей. Це по нашому називається садизм а не відвага.

— Життя, це також садизм, — докинув філософічно китаєць. — Смерть для нас це не мука, а визволення.

— Смерть інших?!

— Смерть інших це також деякого роду визволення. Стрівайте, я розповім вам один незвичайний випадок.

— Цим разом чомусь я не могла довше слухати його оповідань, хоч вони завсіди були незвичайно цікавими малюнками китайського життя. Він підвівся з тапчану, де лежав зранку до вечора, викурюючи сто люльок опію, щоб попрощатись зі мною, бо я обірвала розмову на пів слові і вийшла на двір. В його очах я побачила вираз погорди — погорди до моєї „білої" вразливости, себто життєвої нездатности.

Вертаючись домів через площу екзекуцій, біля якої мешкав цей старий китаєць, я прийшла до переконання, що причина його садистичних нахилів зовсім не така складна як мені здавалося. Це вина його мешкання, якого вікна дивляться просто на площу. Змалку він бачив щоденний обряд смерти, до якого швидко звик. Я певна, що кожний із нас став би згодом таким китайцем.

НАЦІОНАЛЬНА ЖАЛОБА В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 9. 5. ПАТ. Жахлива катастрофа в копальні у Біґізґен викликала в Німеччині гнітуче враження. Президент Гінденбурґ, канцлер Гітлер і міністр господарства Шмідт вислали до дирекції копальні заяви співчуття. На урядових будинках в Берліні, в басейні Рури повівають прапори, схилені до половини машту на знак жалоби. Жертвам катастрофи виасиґнували 50 тисяч марок допомоги.

Литва творить бльок прибалтійських держав.

БЕРЛІН, 9. 5. ПАТ. Німецьке Інформаційне бюро повідомляє з Ковна таке: У Ризі розглядають литовський меморіял з 25. квітня ц. р. в справі співпраці прибалтійських держав. Посол Литви двічі конферував з литовським міністром закордонних справ Завнюсом. Естонія веде переговори з Латвією. Більшовицький посол у Ковні відвідав міністра Завнюса. На цій авдієнції обговорювали заходи СССР заґарантувати незалежність прибалтійським державам.

РЯТУЮТЬ РОЗБРОЄНЕВУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛЬОНДОН, 9. 5. ПАТ. Анґлійська преса повідомляє, що премієр Мекдональд за всяку ціну намагається переконати своїх товаришів, щоби анґлійський уряд запропонував нові ґарантії безпеки та врятував таким чином розброєневу конференцію.

ПАРИЖ, 9. 5. ПАТ. Гендерсон приїздить нині до Парижа на нараду з мін. Барту, заступником конференції Політісом, японським амбасадором Сато, більшовицьким шарж д'афер Розенберґом та чехословацьким послом. У пятницю вертає Гендерсон до Льондону.

Інсула були-би злінчували.

ЛЬОНДОН, 9. 5. ПАТ. На залізничій стації в Шікаґо юрба пошкодованих обманцем Інсула була би його злінчувала. Перешкодили численні відділи поліції, які кордоном окружили поїзд і відвезли Інсула серед грізних окликів юрби до вязниці. Інсул дістав удару серця і його відвезли до шпиталю.

ШІКАҐО, 9. 5. ПАТ. Прокуратор переслухав уже Інсула. Судля згодився звільнити Інсула до розправи за кавцією 200 тисяч долярів.

Шевченківська вистава

в „Національному Музеї" у Львові.

З нагоди 120-роковини народин Шевченка дирекція Українського Нац. Музею у Львові влаштувала виставу автографів Поета (або фотографій із них), видань Його творів, Його малюнків, багатьох праць із Шевченкознавства та памяток, що по Поетові залишилися. Вистава дуже цікава. Дуже дбайливо все поукладане, директор радо поспішає всякому з поясненнями. Є дещо таке, чого деінде не побачиш: невідомий портрет Шевченка, змальований Гаврилом Софійським. Мало відомий маляр заскіцував портрет іще за життя Поета й потім викінчував його навзаводи з Крамським, відомим мистцем-малярем, автором відомого портрету Шевченка. Цікаві новіші видання, які не кожний із нас мав нагоду бачити. І те, що посередньо відноситься до творчости Поета, позбирала дирекція Укр. Нац. Музею (напр. образи Мамаїв у звязку з „Гайдамаками") — на тлі всього цього ще яскравіше виходить Шевченкова творчість. Є й багато **рідких** речей, напр. плянована Кулішем і видрукувана (алеж не видана) промова... Є й інші дуже вартні Шевченкіяна...

Це вже **втрете** Український Національний Музей улаштовує такі вистави. Все з нагоди важних днів, сполучених із Шевченковим життєписом. Усьому старшому поколінню ще й досі в памяті вистава з 1914 р., з нагоди століття вродин Поетових — тоді провідало до війни її до 500 людей, а коли російські війська заняли Галичину ще бачило її до 900 провідувачів. На другій виставі з 1920 р. з нагоди 80-ліття появи „Кобзаря" (1840 р.) число провідувачів доходило до 1200. А третя вистава, відкрита три тижні тому (21. квітня 1934) виявляла до 7. травня рівно 93 провідувачі, не враховуючи 3. та 4. кляси вчительської семинарії СС. Василіянок. Цікаво, що директор Українського Національного Музею, д-р Свенціцький **двічі** відносився до дирекції державних українських ґімназій із **просьбою**, щоб зорганізували провідини вистави учнями, та досі звідтіль відповіді не було: провідало її з цих установ яких 15 осіб...

Ще одне цікаве. З нагоди відкриття вистави Укр. Фотографічного Товариства дня 6. травня ц. р., вистави, що теж відбувалася в поміщеннях Національного Музею, директор запрошував **численних** провідувачів вистави УФОТО, щоб після неї заглянули на Шевченківську виставу — та охочих найшлося дуже, дуже небагато.

І це в 120-ліття народин Шевченка... Ми говоримо багато про культ Поета серед нас, та як ми у практиці його **розуміємо** — на це доказ· 93 провідувачів на Шевченківській виставі. Внутрішнього змісту в наших словах прo культ немає. Колись бувало інакше. З назверхнім культом звязували охоту **пізнати і знати** Шевченка. Тепер, здається, інакше. Що на все це сказати — не знаю...

Василь Сімович.

ПІДПИСУЙТЕ Й ВПЛАЧУЙТЕ НА ПОЗИЧКУ РІДНІЙ ШКОЛІ ПО 25 ЗОЛ.

Комісія для релігійних культів.

ВАРШАВА. 9. 5. ПАТ. При центральнім виконавчім комітеті СССР покликали комісію для справ релігійного культу під проводом Смідовича. Кружляють поголоски, що в СССР дійде до унормування взаємин між релігією і державою.

——o——

Розріст корпоративізму.

(За італійською пресою).

На наших очах бачимо, що старий політичний і економічний лад хитається. Соціялізм своє зробив, комунізм зі своїми утопіями швидким темпом доходить до остаточної руїни.

В той час у фашистівській Італії виринає нова західня форма держави — корпоративістична.

І в політичній та в економічній суматосі безладдя багато держав Европи приймають корпоративізм і в себе. Це бачимо в Литві, в Андорі та Португалії. Найрадикальніше корпоратизується Австрія.

В італійській пресі, яка дуже уважливо слідкує за корпоративізацією деяких держав Европи, являються від часу до часу ширші завваги на цю тему. В одному з останніх чисел римського щоденника „Іль Джйорнале д'Італія" появилася стаття автора Розарія Соттіляро п. н. „Шляхи корпоративізму". В ній говориться, що корпорації в Італії незабаром почнуть своє життя. І почнуть життя не тому лише, що останній закон це постановляє, а ще й тому, що суспільність духово вже є підготована до корпоративного устрою.

Дальше автор цієї статті переходить до тих европейських держав, що ратуючись перед руїною політично-економічною, заводять і в себе корпоративізм. І гостро їх критикує.

„Не вадить тут сказати, — каже Р. Соттіляро, — що фашизм живцем, таким, яким він є, не може бути перенесений на ґрунт тих держав, яких мучить політична й економічна криза. Та, справді, абсурдом є здійснювати фашистівський корпоративізм, як перше не підготується до цього суспільности. А „Іль Пополо д' Італія" нещодавно писав: „Цеж утопія виконувати економічну революцію, без виконання тієї духової революції в одиницях і в усій суспільности.

„...Багато визначних людей думки й чину, замісць того, щоби здійснювати корпоративізм, находяться реформувати, модернізувати старі концепції... Або хапаються професіоналістичних професійних форм: а вони нічого спільного з фашистівським корпоративізмом не мають".

„Отож ясне, що ці рухи є: реакційні, реформістичні, а не революційні. Вони бачать в житті лише одно: економічний бік. Тим самим ці рухи, це відпадки минулого, а не будівничі нової цивілізації.

„Хиба ще ясніше виходить на верх, коли у фашистівському корпоративізмі хоче хтось бачити лише економічну концепцію, чи звичайну економічну політику.

„...Щоб уводити корпоративізм повний, основний, революційний, то треба трьох умовин, на які ясно вказав Мусоліні:

„Одинокої партії, у яку побіч економічної дисципліни входилаб чинність і політичної дисципліни. А понад усі контрастуючі інтереси усіх мусить єднати спільна віра.

„І ще не все. Окрім одинокої партії, треба одноцілої держави, себто держави, що втягнулаб у себе всю енергію, всі інтереси, всі надії народу й усе те, перетопивши, виявити на зверх свою могутністю.

„І ще не все. Третя й остання й найважніша умовина: треба жити періодом найвищого ідеального напруження".

Оце є ті умовини, без яких не можна й думати про введення корпоративного устрою.

М. З.

З освітнього фронту.

(Окружна освітня конференція представників філій „Просвіти" в Перемишлі.)

В дні 3-го травня ц. р. відбулася в Перемишлі окружна освітня конференція представників філій „Просвіти" з Перемишля, Ярослава, Судової Вишні, Лежайська, Устрик Дол., Добромиля і Мостиськ, представників українських установ та видніших громадян, що несуть відповідальність за цілину національного життя в тій окрузі. На конференцію загостив голова Матірнього Т-ва **д-р Іван Брик** разом з **інсп. П. Петриком.**

Саму конференцію попередила нарада з представниками місцевих фінансових установ. На обидвох реферував голова Т-ва. В основному рефераті змалював він зібраним дотеперішні змагання й досягнення „Просвіти" на всіх ділянках нашого життя та теперішні її змагання творчо й позитивно перевиховати духа народу для всіх його завдань — близьких і далеких. Зокрема сильними й переконуючими арґументами виказав конечну потребу участи в тій роботі всього ідейного й тямучого громадянства та потребу створення якнайсильнішої матеріяльної основи для освітньо-виховних змагань. Переходячи всі фази розвою Т-ва, спинився довше на причинах теперішнього задовження централі. Тут прийшлося зібраним вислухати гіркої правди — і зовсім заслужено. Бож задовження доторкає не лише централі, але й цілої її організації — філій і читалень, які винні централі, за забрані від неї книжки кругло 220.000 зол. Вже ця сума вистала би на звільнення централі від найпекучіших зовнішніх доларових довгів. А скільки то можнаб заощадити на самих відсотках! Всі ті ощадности можнаб обернути на розбудову освітньої організації.

В досадних цифрах зілюстрував інсп. Петрик, як виконують свої обовязки супроти „Просвіти" філії, читальні, інші установи та громадянство тієї округи.

В дискусії говорило багато учасників. З їх голосів можна було вичути, що слова голови Т-ва сильно заторкнули совість учасників конференції. Падали слова-заяви: „Крайня пора дати поміч „Просвіті", допомогти її звільнитися зовсім з довгів" (о. дек. Маринович). „Поміч потрібна негайно, бо через звільнення освітньої організації від довгів допоможемо їй перейти до поглибленої праці серед народу" (дир. Перський), „По повороті додому мусимо зібрати потрібну для централі квоту і відіслати її до кінця місяця травня по призначенню" (о. Пинюрський). Далі підносили думки, що треба зацікавити справою віддовження централі якнайширші круги громадянства, викликати в цьому зрозуміння ваги хвилини та доповнювати масового членства.

Можна вірити, що врешті після цієї конференції громадянство отрясеться з дотеперішньої байдужости і дасть йому негайно конкретний вислів. А на марґенесі тієї і всіх інших, саме тепер переведених, конференцій у краю одна думка, що раз-у-раз настирливо аж до болю вертається: Цеж питання нашої національної чести!... Ця справа домагається хоч крихітки солідности й пошани громадянства супроти себе самих.

Приявний.

Позір, львівські виборці!

Чергові передвиборчі наради відбудуться у Львові: для Середмістя (округа 1) дня 10. травня (четвер) год. 6. вечором у салі Т-ва „Зоря" при вул. Вірменській: для Городецького передмістя (округи 3, 4. і 14—18) дня 10. травня ц. р. (четвер) год. 5-а вечором на площі св. Юра ч. 1; для Личаківського передмістя (округи 9—11) дня 13. травня ц. р. (неділя) год. 12-а вполудне в чит. „Просвіти" при вул. Крупярській ч. 16; для Замарстинова і Клепарова (округи 19. і 20) дня 13. травня ц. р. (неділя) год. 5-а в салі чит. „Просвіти" на Клепарові.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ
ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ
НА М. ЛЬВІВ.

По широкому світі.

— Французький уряд звернувся до англійського уряду за виясненнями в справі доставки Німеччині моторів і англійських літаків.

— Вчора повернула до Варшави прогулька польських журналістів з Німеччини. Перед відїздом журналісти була на авдієнції в міністра пропаганди Гебельса.

— У Берліні відбувається нарада 40 делегатів національ-соціялістичної преси.

— У Цвікав засудив суд 67 молодих комуністів на 47 років вязниці, а двох звільнив.

— Літоріса, секретаря Івара Кройгера, засудили на рік вязниці за співучасть в обманствах „сірникового короля".

— Шведський посол у Берліні запротестував у міністерстві закордонних справ проти зневаження шведських інтересів на „трансферовій" конференції, яка відбулася у Берліні.

З церковних справ в Америці.

ПОМЕР МИТРОПОЛИТ ПЛАТОН.

Дня 20. квітня ц. р. помер у своїм помешканні при 204 вулиці в Ню Йорку російський православний митрополит Платон Рождественський у 69. році життя. Він помер у місяць після смерти російського (більшовицького) митрополита Івана Кедровського.

Оба вони були роду українського; але оба були виховані поросійськи і вважались „русскими". Колись Кедровський був священиком під владою митр. Платона, але поїхав у Москву до більшовиченого православного синода, який зробив його архиепископом і доручив йому відібрати в Америці собор, мешкання і владу свого голови Платона. Кедровський зачав процес і вкінці відібрав через суд собор і хату в старого митрополита та зачав відбирати парохії.

Старий Платон не зрадив своєї церкви. Захист дали йому американські протестанти, відступаючи йому церкву й хату.

Покійний родився в Курську, учився в Києві. Був жонатий і повдовів. Його донька віддана за священика Успенського в Америці.

Платон перед війною був митрополитом в Америці. Відтак вернувся до Росії. За української влади був митрополитом в Одесі. В 1923 році знову вернувся до Америки з доручення патріярха Тихона, котрого відтак більшовики замучили. В Америці стрінув боротьбу на старі літа. Вороги намагались переслідувати його до смерти.

НОВИЙ „ЖИВОЦЕРКОВНИЙ" МИТРОПОЛИТ В НЮ ЙОРКУ.

На місце пок. Кедровського прислав православний синод з Москви митр. Венямина Федченка. Він має обняти собор св. Николая при 97 вулиці в Ню Йорку і владу над тими парохіями, котрі признавали Кедровського.

Православні парохії в Америці відмовились були признати Кедровського, але признавали владу Платона і покійний патріярх Тихон признав був самоуправу російської православної церкви під Платоном. На підставі тієї автономії вона далі правиться і скличе свій собор.

Федченко (чи Федченков) робить заходи, щоби приєднати більше парохій до своєї влади, але що його синод у Москві симпатизує з більшовиками і признає їх, то справа буде трудна.

При всяких нагодах збирайте датки на мандрівні бібліотеки, які підуть на західні землі.

„У багато дечому закарпатський нарід стоїть вище ніж у нас думають".

Мін. Бенеш вдоволений з подорожі.

Подорож міністра закордонних справ д-ра Бенеша по Закарпатті закінчилася в неділю побутом у Хусті. В понеділок мін. Бенеш вернувся до Праги.

Мін. Бенеш сказав, що є дуже вдоволений подорожю по Закарпатті. Йшло про загальнодержавну манїфестацію єдности республики, про дізнання дійсної правди, які є справжні почування, погляди та політичні змагання закарпатського народу. Мінїстр Бенеш зазначив, що від 1921 р. коли востаннє був на Закарпатті, багато змінилося та що в багато дечому закарпатський нарід стоїть вище, ніж це думають у Чехії та що це фальшивий погляд, коли чехи дивляться на Закарпаття, як на країну зацофану. Треба ствердити, сказав мінїстр, яка велика свідомість приналежности та льояльности до республики є в населення не лише славянського, а теж у жидівського й мадярського. Однак не заперечув, що не все вже готове. Передовсім у господарських справах є тут багато недомагань, які треба би лікувати. Всеж консолідація Закарпаття поступає значно.

Мін. Бенеш закінчив заяву, що з розвитком відносин на сході республики, „хоч ми свідомі ще всіх недомагань і коли схочемо далі витревало працювати на початому шляху, можемо бути вдоволені та дивитися спокійно і з певною надією в будуччину".

Як не можете спокійно спати — то підпишіть позичку Рідній Школі на суму 25 зол.

Шевченківські свята.

Концерт молоді академічної гімназії у Львові.

Молодь академічної гімназії (головне заведення) у Львові влаштувала 8. ц. м. концерт у 120-і роковини уродин Шевченка. Концерт, попереджений поранком з тою самою програмою для молоді, відбувся вечором у гарно прибраній гимнастичній салі гімназії для запрошених гостей з усіх кругів українського громадянства. На тому святі явився теж куратор Л. Ш. О. п. Ґаломський і начальник виділу сер. шкільництва п. Юс.

На доволі богату програму концерту зложилися: „Заповіт" Стеценка у виконанні міш. хору, що його вислухали всі присутні стоячи, змістовна промова-реферат уч. VII. кл. Зен. Гординського, що розбирав ближче перше видання „Кобзаря", „Хор Нормавів" у виконанні муж. хору, деклямація „Хустини" у знаменитому виконанні уч. I. кл. Ол. Пеленської і низка лемківських пісень, відспіваних дівочим і хлопячим хором. У другій частині почули ми скрипкові соля талановитого уч. VIII. кл. І. Ковалева (уч. проф. Е. Перфецького): „Славянський танок" Дворжака-Крайслера і „Перпетуум мобіле" О. Новачека, що крім того на загальне домагання виступив іще з наддатком, деклямацію уч. VII. кл. Р. Залуцького (Остання поезія Шевченка), мужеські хори: „Дівчина і рута" Ф. Колесси, „Ішов жовняр з війни" і „Пою коні" С. Людкевича та живі картини-ілюстрації до ріжних місць у поемах Шевченка.

Весь концерт був підготовлений дбайливо, поодинокі точки програми йшли справно і гладко. Найбільше подобались безперечно живі картини, скомпоновані наскрізь оригінально і виведені поправно учнями й ученицями гімназії.

Свято закінчилось відспіванням національного гимну. Диригував хорами: проф. Вол. Козак та уч. І. Ковалів. Фортепяновий супровід мав у своїх вправних руках п. Б. Перфецький.

УКРАЇНЦІ! КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Закарпаття.

КЛЮБ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ В УЖГОРОДІ.

„Лідове Новіни" повідомляють, що „греко-католицька інтелігенція" на Підкарпатті має заложити клюб греко-католиків, без огляду на мовний напрям. Клюб цей має мати з того огляду велику вагу для віри. До того майбутнього клюбу має прихильно ставитись епископ Стойка і сподіється, що клюб той усуне мовний спір.

Стільки „Лідове Новіни". Наскільки це все правда — не знаємо, а якщо правда, то подивляємо геніяльну думку створення такого чудотворного клюбу, який зробить те, чого иніші великі сили не могли зробити. Ми певні, що одні будуть тягнути в напрямі „тутешньої" мови, інші в напрямі російської, а з того вийде: чиста мадярська мова.

(„Українське Слово".)

МАДЯРИ ПРО МОСКВОФІЛЬСЬКОГО СЕНАТОРА БАЧИНСЬКОГО.

Мадярський опозиційний „Аз Ошлако" рекомендує на губернаторське місце сенатора Бачинського, як найліпшого й найпридатнішого кандидата: бо він має великі заслуги перед Угорщиною, є більше мадяром, аніж русин, ще й по перевороті займав на Угорщині урядові посади, які покинув не з легким серцем. Отже коротко кажучи: він є тою особою, яку кожен мадяр радо привитає на губернаторськім місці. — Редактором „Аз Ошлако" є Адалар Возарій, недавно засуджений на 8 міс. вязниці за шпіонажу в користь Мадярщини.

АДВОКАТУРА НА ЗАКАРПАТТІ.

На Закарпатті, в порівнанні з іншими краями Чехословаччини, є надпродукція адвокатів. По статистиці, виданій Адвокатською Палатою в Турчанськім св. Мартині, на території Закарпаття дня 31. грудня 1933 р. було зареєстрованих 172 адвокатів. З того припадає на: 1) Ужгород — 50 адвокатів, 2) Мукачів — 34, 3) Берегів — 28, 4) Хуст — 14, 5) Севлюш — 12, 6) Тячів — 8, 7) Рахів — 8, 8) Іршава — 6, 9) Вел. Березне — 5, 10) Волове — 3, 11) Свалява — 1, 12) Кочно — 1, 13) Вілок — 1, 14) Середне — 1.

Із загального числа 172 адвокатів величезну більшість творять жиди. І так в Ужгороді є 33 адвокатів-жидів (на всіх 50), у Мукачеві 23 (на всіх 34), в Берегові 23 (на всіх 28).

Точної статистики адвокатів українців на Закарпатті не маємо. Знаємо тільки, що їх там небагато — всього кільканадцять.

—o—

Велитенські надужиття.

ПОРТО АЛЕҐРО, 9. 5. ПАТ. З Ріо де Джанейро повідомляють, що там викрили велику біржеву аферу. Героєм тієї афери є Каесто, який ошукав членів біржі в Ріо де Джанейро на 5 і пів міліона мільрейсів.

—o—

Допомога для Ібн Савда.

КАІРО, 9. 5. ПАТ. Емір Фейсаль покинув Годейду, щоби особисто кермувати військом при облозі м. Сана, столиці Ємену. Армія Фейсаля вже другий день машерує до м. Сана. До Мекки надійшло 10 тисяч арабів, які спішать на допомогу Ібн Савдові.

Знижка воєнних довгів.

ВАШИНҐТОН, 9. 5. ПАТ. Кружляють поголоски, що президент Рузвельт зажадає від парляменту нових повновластей. Рузвельт задумує знизити відсотки від воєнних довгів Великій Британії та іншим державам на 1½ прц. Ці відсотки зачислили би взад. Зате на сплату воєнного довгу зажадає Рузвельт 6 прц. від довжної суми. Цю квоту можна буде сплатити в 30-ох річних ратах.

— **Новий ревіовий театр у Львові** під проводом Юрія Лещина відчинений у Львові 10. травня в год. 7.15 веч. під назвою „Золотий Ас". Театр находиться в пасажі Міколяша в льокалі „Скіз" і даватиме щоденно дві вистави в год. 7.15 і 9.30 веч. Це буде єдиний постійний ревіовий театр у Львові. Перша вистава „Золотий Ас витає Вас" з участю артистів столичних сцен.

— **Жінок-мистців,** що хотять брати участь у виставі з нагоди Жіночого Конгресу у Станиславові в половині червня, просить мистецька акція присилати якнайшвидше свої праці на адресу Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24.

— **Україніка.** „Украініше Культурберіхте", орган Українського Наукового Інституту в Берліні, приносять у випуску ч. 10 статті: проф. унів. д-ра Д. Ріхтгофена (Кеніґсберґ) „Слявянська правітчина в найновішій літературі"; з викладів доц. В. Леонтовича в Укр. Н. Інституті на тему „Початки державного життя на Україні"; виклад доц. д-ра Б. Крупницького на тему „Теофан Прокопович і Шведи" і докінчення статті про „Українські стоваришення в Польщі 1930—1932".

— **Кваліфікації гром. секретарів.** М-ство внутрішніх справ видало дальші пояснення в справі кваліфікацій, вимаганих від громадських секретарів. На основі тих пояснень в часі до 1. січня 1936 р. від кандидатів на громадських секретарів у воєвідствах львівському, станиславівському, тернопільському й інших, які виказалися 5-літньою практикою в бюрі громадського уряду, не треба вимагати нової тримісячної практики у сільській громаді.

— **Залізничі кондуктори дістануть зброю.** М-ство шляхів має видати незабаром виконний розпорядок до закону про зберігання порядку на залізницях. Кондуктори дістануть побільшені управнення в поліційній ділянці. Можуть задержувати пасажирів і відставити до найближчої поліційної станиці. Дістануть теж пальну зброю. Окремі приписи будуть управильнювати справу накладання наглих грошевих кар до 5 зол. за проступки підчас їзди залізницею.

— **Що може заздрість.** На вул. Монастирській на Засяні в Перемишлі стрілив вечором Омелян Фридинський до учня 7. гімн. кл. Романа Пілети, що йшов з ученицею 4-го року семинарії Ольгою Крижановською. Із трьох куль одна ранила легко Крижановську, а дві інші попали в її товариша. Одна куля пробила язик і вибила два зуби, а друга застрягла в шиї. Коли студент і учениця попадали на землю, Фридинський, думаючи, що їх убив, стрілив до себе, але ранився тільки легко. Опісля пустився на втікача, аж зловив його один залізничий робітник і передав поліції. Причиною замаху була заздрість.

— **Пожежі.** В Ямниці пов. Станиславів вибухла пожежа в загороді Олекси Пяста і перекинувшись на сусідні будинки, знищила 7 хат і сімнанацять господарських будинків. Шкоду обчисляють на 30.000 зол. — В Москалівці, пов. Кременець згоріло 91 мешкальних і господарських будинків. — В лісах громади Орове пов. Дрогобич згорів зруб на значному просторі. — Коло Підбужа пов. Дрогобич згоріло в лісах фірми Годуля 250 куб м. бервен вартости 2.500 зол. і на просторі 3 га смерекової культури на шкоду фірми Лянгер вартости 1.500 зол. — Про великі пожежі повідомляють з Люблинщини, де погоріло село Крилів (80 господарів) і Обшанська Воля (64 господарів). — В Глібовичах Великих пов. Бібрка згоріло 9. ц. м. 30 господарств. Вогонь повстав наслідком необережности.

— **Який буде врожай?** З ріжних сторін трьох південно-східних воєвідств приходять ріжні звістки про положення в хліборобстві. Завдяки теплій весні збіже виросло майже на два тижні скорше. На легкій землі виколосилося вже жито, що правильно буває щойно в другій половині травня. Доволі цікаво представляється наводнення теренів. Стверджено, що хоч загалом ц. р. є посуха, а дощів майже нема, то всеж повна посуха і недостача дощів торкається лише деяких теренів, а на інших теренах дощі бувають часто, а навіть трапляються переходові бурі. В поодиноких околицях, слабше наводнених, хлібороби побоюються за врожай з причини посухи. Думають, що повна недостача дощів може дійсно спричинити неврожай на слабих землях, зате на сильніших ґрунтах збіже представляється добре.

— **Хто виграв на льотерії?** В четвертім дні тягнення Державної Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 72321, 129777. 20.000 зол. на ч. 63297. 10.000 зол. на ч. 59971. 5.000 зол. на ч. 1879, 79016, 104594. 5.000 зол. на ч. 14885, 28121. 2.000 зол. на ч. 8655, 15089, 18194, 27141, 35413, 49181, 51037, 63084, 73984, 77251, 78564, 102760, 107278, 112350, 116927, 118750, 118306, 121834, 126543, 134745. 2.000 зол. на ч. 1301, 8922, 36442, 43113, 58092, 65009, 71646, 78777, 80656, 81571, 86481, 93200, 93989, 95216, 96829, 99642, 102964, 103829, 114097 117647, 143872, 145351, 147690, 157690, 157602, 160590. 1.000 зол. на ч. 12758, 19734, 20545, 22983, 28733, 28842, 37865, 39846, 49321, 50227, 60673, 64206, 67247, 67437, 73144, 85097, 86668, 92647, 98377, 99517, 101742, 105573, 108454, 110556, 110624, 112459, 113827, 117949, 123782, 126738, 136028, 137135, 140491, 145318, 147874, 154246, 154525, 155407, 157242. 1000 зол. на ч. 710, 1078, 10766, 14061, 15853, 17780, 17891, 20217, 33736, 38693, 43121, 45365, 48038, 49338, 50197, 54854, 58552, 64438, 75220, 77376, 78108, 80820, 83422, 84675, 85759, 87908, 88775, 90727, 106097, 106131, 111512, 115790, 116500, 141252, 142942, 144714, 145628, 148680, 149709, 152608, 152991, 153785, 163189, 167168, 168009, 168190.

— **Шкільні зшитки подорожіють.** У м-стві освіти розглядають справу устійнення ціни знормалізованих шкільних зшитків для народних шкіл. Одна варшавська фабрика зголосила ціну 8 сотиків за зшиток. Т-во продуцентів шкільних зшитків признало цю ціну занадто низькою та предложило 12 сотиків за зшиток. Знижку тієї ціни вважають можливою після евентуальної знижки зшиткового паперу. Такі заходи мають робити в м-стві промислу та торговлі. Продуценти зшитків домагаються, щоби детайлічна ціна за зшиток була 10 сотиків.

— **Старі Заліщики — скасовані.** На основі розпорядку міністра внутрішніх справ сільську громаду Заліщики Старі в заліщицькому повіті скасовано, а їх територію влучили до міста Заліщики.

— **Тлусте-місто й Мельниця — містами.** Міністер внутрішніх справ зарядив, що громади: Тлусте-місто в заліщицькому повіті та Мельниця в борщівському повіті зараховано до ряду міст і з 1. квітня одержали вже права, які виходять із зарахування тих громад до ряду міст.

— **Пошесні недуги лютують.** На просторі тернопільського воєвідства лютує плямистий тиф. Санітарна влада намагається винищити цю пошесну недугу. В березні і в квітні захоріло на плямистий тиф 145 людей; 10 померло. Крім того в тому самому часі нездужало 600 людей на одру: з того 3 випадки смертельні. Черевний тиф шириться в меншій мірі.

— **Крівава драма** розігралася в Познані на вул. Шкільній. Чоловік одної адвокатської мундантки ствердив, що його жінку баламутить якийсь Качмарек. Справу рішив поладнати револьвером і зустрівши його на вулиці, стрілив до нього. Однак був кепський стрілець, бо замісць свого суперника поцілив свого судового апліканта, що переходив вулицю. Справою занялася поліція.

Повстання і розстріли на Рад. Україні.

(УП) З Туапсе повідомляють, що у зв'язку з подіями в чорноморській фльоті вивезли на північ 200 українців. Серед старшин фльоти переводять основну чистку. Кружляють поголоски, що на 1. травня ц. р. мала чорноморська фльота виступити проти більшовицької Москви.

У м. Керчі переводять вдруге чистку серед робітництва з приводу недавнього страйку. Перша чистка показалась недостаточною, бо не усунули з партії всіх українців. Масові чистки переводять у тих українських військових частинах, які ще якимсь чудом залишилися на Україні. Серед робітництва в Одесі поширено масово протимосковські летючки з вістками про голод по селах. Дотепер вдавалося закривати голод перед робітниками.

Коло Браїлова зловили більшовики повстанський відділ хорунжого української армії Тураненка. 14 осіб вивезли до Києва. Їх розстріляно. Дня 7. квітня черкесько-козацькі повстанці знищили міст на ріці Кубані між стаціями Ханжинською та Черзигівською. Відділи ГПУ, які вислано на місце подій, повстанці розбили, але опісля мусіли самі втікати в гори перед переважаючими силами москалів. У місті Біла Ключ на південь від Тифлісу невідомі люди обстріляли станицю ГПУ і втікли. В Туапсе ГПУ строго контролює всіх приїзджаючих і виїзджаючих моряків. Підозрілих арештує. З пристані випускають на море лише відомих правдивих комуністів. Ряди кавказьких повстанців побільшуються особливо здемобілізованими червоноармійцями, які дома не мають що їсти. Тому в той спосіб заробляють на хліб насущний і „захищають" пролетарську батьківщину".

Харківський уряд дістав з Москви наказ не висилати на села відділи ГПУ, а ці села змушувати хліб силами місцевої міліції. Такий наказ видано тому, бо у відділах ГПУ помітна деморалізація.

Замкнули Собор св. Софії.

АТЕ подає, що совітська влада замкнула найстаршу в Києві церкву, славний Собор св. Софії. Досі там що час до часу відбувалися Богослужения в українській і церковно-слов'янській мові. Тепер відібрали вірним спроможність перестати з Собору й віддали цілий будинок до диспозиції окружного уряду рільництва.

— **За податкові зловживання.** Власника нової спілки „Броди" Рудрофа арештовано за податкові зловживання підчас його побуту у Варшаві. З доручення прокуратора відставлено його до окружного суду в Золочеві.

— **Арештували „3-картових" обманців.** У експресі III. кл. на головному зал. двірці у Львові поліція арештувала „3-картових" обманців Михайла та Дмитра Хомячука, Антона Хмілевського та Розалію Пазух. На поліційнім комісаріяті при ревізії найшли в них до гри по „3 карти", 95 долярів, а в панючої Роз. Пазух 20 долярів. Ці обманці обгривали подорожних у поїзді та допускалися кишенкових крадіжей. Слідчий відділ взиває пошкодованих, щоб зголосилися для розпізнання виновників.

— **Краєва хроніка.** Стверджено, що мужчиною, якого переїхав потяг біля Рясне Польської під Львовом, є Микола Жеребецький родом з Рокитна. — В Кулачківцях пов. Коломия згинув Микола Гарасимчук наслідком вибуху найденого гарматнього стрільна, яким забивав цвяхи у двері.

— **З фільмових новин.** Чехословацький режисер Карло Ламач накручує в Мінхені фільм „Маленька Доріт" на основі Дікенсової повісти. — Після великих успіхів фільми „Шість жінок Генриха VII", якої первісний титул був „Приватне життя Генриха VII", американські комікі Льорель і Гарді створили пародію „Приватне життя Олівера VIII". — Американський автомобільний король Генрі Форд дав гроші до виготовлення фільму з життя Томи Едісона. — В заґрі... рському кіні „Льорд Байрон" мали забави... В американську фільму „Дім Ротшільдів". В останній хвилині фільму заборонили, бо влада боялася, щоби фільми не вважали жидівською пропагандою та щоби не викликала протижидівських демонстрацій. Кажуть теж, що фільму заборонили на інтервенцію Ротшільдів родини.

— **В погоні за Ділінгером.** Поголоска, що горезвісний американський бандит Джон Ділінгер ограбивши минулого тижня банк у Фалтон... (стейт Огайо), втікає кораблем до Англії, показалася неправдивою. Поліція перешукала корабель „Княжна Йорку", але Ділінгера не знайшла. Арештувала зате голосного злочинця Лінкольна Требіча, що їхав переодягнений за буддійського монаха під назвищем Гао-Кунга. Про останній напад на банк подають такі подробиці: До банкового бюра вкінчило двох ...

…лей зі скорострілами, які укрили під своїми плащами, і приказали шістьом урядовцям, що находилися в кімнаті, піднести руки вгору й обернутися до стіни. Коли це сталося, бандити ограбили всі каси й сейфи. Опісля приказали касієрові і бухгальтерові йти наперед себе, щоби хоронили їх перед евентуальним наступом поліції. Швидко завантажили свою добичу на самохід, який ждав перед банком, поставили своїх закладників як охорону на ступнях біля себе і втікли, відстрілюючись перед поліцією, що гнала за ними. Впало яких сто стрілів, причому ранено три особи. Після обчислення показалося, що бандити захопили поверх 17.000 долярів. За Ділінгером і його спільниками глядає тепер в Америці поверх 10.000 детективів і поліцистів. Один віденський часопис повідомляє, що Ділінгер походить з Австрії, а саме з одної місцевости в Стирії.

— **Жінки хотять бути катами.** Дотеперішнього державного ката на Мадярщині усунули дисциплінарним шляхом з того становища, тому багато осіб зачинає старатися за ту вільну посаду, хоча не оголошено ніякого конкурсу. Державним катом хотять бути представники різних суспільних кляс, навіть багато людей з вищими студіями і диплómами. Найцікавіше, що навіть дві жінки зголосили свою кандидатуру на посаду ката. Одна з них є жінкою різника, друга була цирковою акробаткою.

— **Ученики окрадали церкву.** В лютім і березні ц. р. окрадали часто церкву в Ясах. Парох обвинувачував дяка Даскала, але цей дав знати поліції, яка стала глядати за вломниками. Довший час годі було їх знайти. Аж на днях Даскал підійшов спритно ученика VI кл. народньої школи, 13-літнього Евгена Моряну, який признався до вини. На поліції він видав своїх спільників, а саме І. Чоботара, уч. VII кл. і Думітру Пана, уч. III кл. Справою занялася прокураторія.

— **Літра вина 5 левів, содової води 6.** В місті Литож на Семигородщині продають літру вина по пять левів, а літру содової води по шість. Це вказує на повну невпорядкованість торговлі в Румунії. Ціни винограду для бідного населення недоступні і то в державі, де продуценти винограду не знають, що з ним робити, та за малу ціну дають їм гуртівники.

— **Найдовший німецький водотяг.** Великий німецький порт Бремя не має доброї води до пиття, бо вода, черпана з ріки Везери, щораз більше занечищена брудними відпливами з фабрик, які находяться здовж ріки. А що вертіння в околицях міста не виказали також доброї води, то управа міста рішилася спровадити воду з далеких гір Гарцу. Отже будують рури на просторі 200 км., що будуть доставляти містові 5 мілїонів куб. метрів води річно. З кінцем цього року цей найдовший німецький водотяг буде готовий і Бремa дістане нарешті добру воду до пиття.

— **Грім привернув зір сліпій дитині.** В англійському селі Міклетвейт відзискала нагло зір …-літня сліпа від уродження Мюрієль Фірнлей у хвилині, коли в часі бурі грім ударив у дерево коло дому. Незвичайним явищем занялися лондонські лікарі.

— **Нема слова „японці“ тільки ніппонці.** Японський уряд доручив своїм закордонним представникам, щоби покинули назву „Японія“ і „японський“, а вводили в чужих мовах рідну назву „Ніппон“, „ніппонський“, бо тільки тих назв уживають з давен-давна в… „Японії“. Ніппон значить — родом із сонця або дитина сонця. Славний італійський подорожник (родом з Венеції), Марко Поло, був в 1275 р. (він тоді ішов теж через Україну) в Пекіні, що тоді називався Камбалук. Там чув про Ніппон. Але він переняв китайську вимову Жіпон, а передав по італійськи Япон. Французи опісля вимовляли Жапон, англійці Джапен, а славяни Японія. Поправді має бути — Ніппон.

— **Відкриття, що хоронить перед запаленням легенів.** Лавреат нагороди Нобля в ділянці хемії за 1929 р. шведський професор Ф. Айлер відкрив у соку цитрини і інших овочів нову субстанцію, що хоронить людський та звірячий організм перед запаленням легенів. Субстанція виявляється разом з вітаміною як антискорбутова, але не є з нею ідентична.

— **Австрійські еміґранти як фільмові актори.** В СССР будуть накручувати фільму про революцію австрійських робітників. Основою фільму буде репортаж Іллі Еренбурга, а гратимуть у ній австрійські еміґранти, які тому тиждень приїхали з Чехії до Москви.

— **Кінь і корова як передплата на ґазету.** В Гайвата, Кензас, виходить часопис „Гайвата Ворлд“. Через господарську кризу фармери не мають грошей на передплату того часопису, але не хотять з ним розстатися, отже платять в натурі. Газета назбирала вже шляхом передплати велику скількість бараболь, оріхів, збіжжа, вудженини, навіть бочку квашеної капусти. А недавно редактор приняв коня як передплату. На другий день один фармер привів корову і дістав посвідку на заплачену передплату до 1945 року.

З концертової салі.

Сонатовий вечір проф. Е. Перфецького та Р. Савицького.

Сонатовий скрипково-фортепяновий вечір, уладжений професорами Вищого Музичного Інституту Е. Перфецьким та Р. Савицьким у пятницю 4. 5. в салі Лисенка, був — не зважаючи на передчасний літній сезон у цім році та на різні несподівані перешкоди — одною з кращих музичних імпрез. Програма складалася із трьох прекрасних, хоча і яких відмінних скрипкових сонат неоромантиків: Брамса А-дур, Ц. Франка А-дур та Ґріґа Ц-моль.

Виконавці, як на короткий час співпраці, вспіли дуже добре достроїтись під кожним оглядом, так, що добули із кожного майже твору те, що у ньому питоме, гарне й інтересне. Коли з початку концерту у крутих драперіях сонати Брамса вичували ми потребу трохи більшого спокою та більш поглибленого цизелювання, то у свіжій, а змінчивій, раз серафічно-задушевного настрою, то знову у темпераментній та вибуховій музиці сонати Франка солісти почували себе вже майже зовсім гарно. А у типово нордійській сонаті Ґріґа вспіли добути стільки ритмічної пластики, динамічних та кольористичних ефектів, що захоплена публика вимагала надлатків, не зважаючи на спізнену пору, та причеволила їх відіграти гопака із суїти Шиттого. Із концерту виконавці повинні мати повне моральне вдоволення.

С. Л.

Сокільські руханкові курси

Як приготування до Краєвого Сокільського Здвигу відбулася в минулому тижні ціла низка руханкових курсів, а саме:

Дня 28. і 29. квітня в **Комарні**. Вправляло 34 побратимів і 24 посестри. Крім Комарна заступлені були ще Якимчиці. Курс перевели інструктор С.-Б. побр. Савяк В. і пос. Фусяк Л.

Дня 3, 4. і 5. травня в **Самборі**. Заступлені були гнізда: Самбір, Бережниця, Бусовиська, Кульчиці, Стара Ропа, Татари, Тершів і Хирів. Вправляло 26 побр. і 14 пос. Інструктор побр. Тихоліз В.

Дня 5. і 6. травня в **Судовій Вишні**. Заступлені Судова Вишня і Чернево. Вправляло 11 побр. і 12 пос. Інструктори побр. Тріль М. і пос. Пасічник Ст.

Дня 6. і 7. травня в **Бібрці**. Заступлені Бібрка, Вільховець, Глібовичі і Стрілки. Вправляло 33 побр. і 16 пос. Інструктори побр. Савяк В. і пос. Фусяк Л.

Дописи.

КАЛУШ.

Новий спосіб грабунку наших селян. Міста й містечка Східної Галичини є головно підчас торгів частими свідками явних і маскованих обманств та грабунків наших селян всякими пройдисвітами. Хапаються вони всяких можливих засобів, щоби тільки видурити, вкрасти чи явно заграбити з трудом, часто за останню корову чи безрогу, придбаний гріш. Побіч старих загально відомих вже обманів, як напр. „перша виграє, друга програє“, які всеж таки находять ще свої жертви, підпаходять щораз-то інші й більше рафіновані обмани. На диво оця злодійня гуляє цілими роками безкарно, змінюючи що-найвище час до часу терен праці. У своїй безличности посуваються ті обманці ще дальше, вибіраючися на грабунки в наше село, в якому досі не оперували. Цікавий випадок от-такого модерного грабунку трапився у велику пятницю ц. р. в селі Станькові, калуського повіту. А саме група мущин, зложена з ок. 15 осіб, упала несподівано до цього села і розділившись на дві частини, впадали до хат, де переважно були тільки діти (бо старші пішли до церкви) та забирали приготоване на свята печиво, мясо, яйця та взагалі все, що попало їм під руки. Заалярмованих власників, які пустилися відбирати своє добро, стероризували погрозами, а декого навіть побили. Ці типи — це переважно добре зодягнені по міськи мущини, які подавалися за безробітних. Між собою порозумівалися по польськи. — Крайня пора, щоби тими обманцями і грабіжниками занялися ближче органи влади.

Нова кооперативна крамниця в Калуші. Повітовий Союз Кооператив у Калуші відкрив у квітні п. р. крамницю споживчих і мішаних товарів у середмісті у відновленому льокалі „Рідної Школи“. Потреба такої крамниці в центрі Калуша давалася вже здавна відчувати, тож цей новий крок у розбудові нашої кооперації слід щиро повитати і підтримати.

Паска голодуючим селам. Повітовий Комітет допомоги потерпівшим від повені в Калуші при допомозі Повіт. Союзу Кооператив розділив у квітні ц. р. між найбільше пошкоджені повінню, вже тепер голодуючі села, а саме Сливки, Довге Калуське, Хотінь і Мединю, відповідну кількість муки.

РОГАТИН.

Жіноча повітова анкета. В неділю 6. травня відбулася в Рогатині жіноча повітова анкета, скликана Філією „Союзу Українок“. На анкету прибуло 168 жінок, які заступали 22 кружки „Союзу Українок“ рогатинського повіту. Наради відкрила голова Філії п. Кузикова, витаючи численно зібране жіноцтво й делегатку Головного Виділу „С. У.“ п. Селезінкову. До президії упрошено п. Гургулову з Рогатина, п. Голод з Дібринова, п. Чопик з Помонят, п. Паруту з Чесник і п. Винницьку зі Стратина. На програму зложилися 3 реферати на теми: 1) Всеукраїнський Жіночий Конгрес у Станиславові, 2) Участь жіноцтва в кооперації, 3) Дитячі садки. Перший і третій реферат виголосила п. Селезінкова, другий п. Хоптякова. По рефератах відбулася оживлена дискусія, в якій забирали голос пп. Гладка, Гургулова, Хоптякова, Ратичева, Пазій і Воробцева. Відповідали на запити обі референтки і п. Кавкова, управителька Народньої Торговлі з Рогатині. Всі три реферати вислухало жіноцтво дуже уважно, виказало до всіх порушених справ повне зрозуміння і заняло прихильне становище. У звязку з рефератами предложила п. Кузикова зібраним відповідні резолюції, які ухвалено одноголосно. Відспіванням нац. гимну закінчено анкету.

ЗОЛОЧІВ.

Заг. Збори Повіт. Союзу Кооператив. Дня 24. квітня відбулися Загальні Збори Повітового Союзу Кооператив у Золочеві. Зі звіту дирекції присутні довідалися, що кріза відбилася теж на справах кооперації, а зокрема Союзу, бо торги за 1933 р. значно зменшилися, що в свою чергу мусіло відбитись на дохідности Союзу. Всеж таки Союз крізу поборює і вмілим веденням справ довів до того, що за перший квартал ц. р. торги в Союзі збільшилися в порівнанні з попереднім роком на 18 проц. Загальні Збори затвердили звіти й біланс Союзу та доручили дирекції відкрити в Бродах складницю на місце П. С. К.-Броди, який внаслідок закриття дуже багатьох кооператив Волині — членів Союзу мусить ліквідуватися. Золочівський Союз буде обслуговувати кооперацію брідського району і торговельно й організаційно. На Зборах перевибрали 3-х членів Надзірної Ради, а саме д-ра Безпалька, д-ра Цеброwського і п. Федорука та вибрали Рев. Комісію Заг. Зборів у складі пп. Редкевича, Боднара і Вагули.

Рух у сільських кооперативах. Тепер по всьому повіті відбуваються загальні збори кооператив. Що неділі і свята виїжджають делегати П. С. К.-Золочів на загальні збори кооперативних осередків. Від часу загальних зборів Союзу дотепер відбулися збори в 10 громадах. На зборах полагоджують також справу закладання жіночих секцій плекання дробу.

Анкета крамарів і скарбників. Дня 3. 5. ц. р. відбулася в П. С. К. анкета крамарів і скарбників; на анкеті було заступлених 50 кооператив.

Шевченківська академія. Дня 22. квітня ц. р. улаштувала філія „Просвіти“ в Золочеві Шевченківську академію. Програма складалася з хорових продукцій, що їх виконали хори читалень з Олеська, Закомаря, Шишок, Плугова й Заречниці та з деклямацій. Вибивався хор з Олеська, хоч і решта хорів вивязалася назагал добре з відспіваних пісень. Одно побажання було б до диригентів читальняних хорів, а саме, щоб вони вибирали легші пісні, бо запродуковані на святі майже без вимімки були для виконавців трудні. Добрі були теж усі деклямації. Реферат про напрямні ідеї в творчости Шевченка виголосив адвокат д-р Безпалько. Вражало, що на святі було мало інтелігенції Золочева.

Хто спиняє організацію нашого жіноцтва. Тому, що місцева філія „Союзу Українок“ до часу обовязуючої сили нового закону про товариства не встигла зорганізувати кружків „С. У.“ по селах, оснувала вона при читальнях „Просвіти“ жіночі секції. На цей рік філія „С. У.“ виготовила плян праці по тих секціях і задумала до наміченої праці втягнути все інтелігентне жіноцтво. Алеж у перших початках своєї праці, такої потрібної в повіті, Союз Українок натрапив на перешкоди з уваги деяких членів виділу філії „Просвіти“. А саме: з уваги на те, що представниці Союзу Українок мають їздити до жіночих секцій при читальнях, виділи обох філій умовилися, що філія „Просвіти“ буде виставляти для представниць Союзу Українок делегації. Тимчасом

5. 5. ц. р. секретар філії „Просвіти“ п. Вагула відмовив-
ся підписати таку делегацію двом паням з С. У., хоч то-
довж філії делегацію підписав і хоч обі пані є членами
„Просвіти“, одна має семинаріяльну матуру, а друга з
вищою освітою. Головному Виділові Т-ва „Просвіта“
у Львові слід би вглянути в ті відносини, які запанували
в золочівській філії.

——o——

СПОРТ.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

ЛЬВІВ. С.-Б. — Сокіл IV 30:8. Сокіл IV — Сокіл V 18:30. С.-Б. — Сокіл V 30:20.

УЖГОРОД. Ч. С. К. УЖГОРОД — С. К. РУСЬ 3:2.

По тяжкій боротьбі перемогла нашу чолову олі-
мпійку на Закарпатті дружина Чеського Спортового
Клюбу, що здавна намагається вирвати першенство ав-
тохтонам. По цій несподіваній невдачі „Русь“ все одно
є на першому місці в табелі мистецтв, але мусить бе-
регтись перед дальшими можливими несподіванками.

ЧЕРНІВЦІ — ЛЬВІВ.

Змагання у копаному мячі між репрезентаціями
довкишних міст відбудуться в четвер 10. ц. м. в Черніві-
цях. Замітне, що в обох репрезентаціях бере цього
року участь значна кількість змагунів українців, а са-
ме в репрезентації Львова чотирьох грачів України:
Бутель (воротар), Воробець, Лапчук і Магоньків (у
нападі), а в репрезентації Чернівець кількох грачів
Довбуша, який саме тепер у добрій формі. Решта зма-
гунів Львова — це грачі Чорних (пятьох) і Лехії (двох).
Брікує — як бачимо — грачів Погоні, яка виїхала за
границю і їх саме заступають грачі України. Слід на-
діятися, що грачі України гідно запрезентують рівень
українського спорту на міжнародньому терені, тим-
більше, що про ці змагання буде широко розписува-
тися уся преса.

Р. К. С. — УКРАЇНА (КОМБ.).

Комбінована дружина України розіграє у четвер
10. ц. м. в год. 16.30 товариські змагання з Робітничим
Спортовим Клюбом на його грищі на Богданівці (не-
далеко церкви і коопер. фабрики „Суспільний Про-
мисл“). Р. К. С. — це одна з найсильніших А-клясових
дружин, яка має у своєму складі кількох знаменитих
грачів (переважно українців!), між ними репрезента-
ційного воротаря Зуба. На місце грачів, які виїхали
до Чернівець, вставляє провід України надійних зма-
гунів з другої дружини і тут саме буде нагода зорієн-
туватися, хто з них надається до першої дружини.
Що першу дружину треба би відмолодити — це кож-
ному ясно, одначе відповідних резерв, на жаль, нема
та ще і Бутель II зломав на змаганнях з Польонією но-
гу. Тому повищі змагання заповідаються дуже цікаво,
бо молоді резервові грачі, що захотять попасти до
першої дружини, напевно доложать усіх старань, що-
би показатися гідними цього звання. Буде це теж до-
брий тренінг перед змаганнями за мистецтво Окруж-
ної Ліги.

УКРАЇНА — ЛЕХІЯ,

які відбудуться у слідуючу неділю, себто 13. травня,
в год. 16.30 на грищі Погоні. Господарем буде Укра-
їна.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

СВІТ ДИТИНИ ч. 9. Травень. Зміст: 1. Розмова ди-
тини з матірю. 2. Хай говорить серце. 3. Дитина[illegible]
4. На Свято Матери (пісня з нотами до слів Уляни
Кравченко, музика Б. Вахнянина). 5. Серце матери
сьміє далеко чує. 6. Хтож це? 7. Як у Галинці [illegible]
засіяло (про знесення пшениці). 8. Незгода з Мати-
ринська любов. 10. Розчесаний хвостик (про звірят).
11. Ой скажіжбо ти матусю (пісня до слів Уляни Крав-
ченко). 12. Мамині скарби. 13. Із щоденника Слави
Вірного. 14. Миш, жаба та бузько. 15. Щастя матусі
16. В нашій хаті. 17. Галя. 18. Спи мій малесенький (п-
сня на хор дитячий). 19. Мамина втіха. 20. Мати-тру-
дящої. 21. Моїй мамі. 22. Мої батько-ненька. 23. На-
вчимося англійської мови. 24. Я тебе кохаю. 25. Ква-
рик Квак святом. 26. Забава в годинник (зі співом).
27. Війна. 28. Народні пісні про матір. 29. Відповіді
30. Загадки. Лист одної матери. Від Адміністрації. О-
повістки. — Ціна числа 50сотиків.

**ВІСТИ МУЗЕЮ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРА-
ЇНИ**, ч. 5. Прага, квітень.

УКРАЇНСЬКИЙ ПАСІЧНИК, ч. 5.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. 1. травня
1934. ч. 5.

НОТИ.

Борис Кудрик: „ЇХАВ КОЗАК ЗА ДУНАЙ“, варія-
ції на тему української народньої пісні на фортепян
на дві руки. Вид. Прага „Мозартеум“.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича

Підгайці.

10. V. Пісні в лицях.
11. V. Королева кіна.

Великий Міський Театр.

Четвер, 10. V. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем“.

Пятниця, 11. V. год. 7·30 веч. „Веселі кумоньки з Віндсору“ ком. оп. Ніколаї.

Театр Рімнородностей.

Четвер, 10. V. год. 7·30 „Фанні“.

Пятниця, 11. V. год. 7·30 веч. „Моя сестра та я“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Деревляні хрести“ (на осн. повісти Ролянда Доржелеса).

АТЛЯНТИК: „Отаман Аппенків“ (фільма в російській мові).

ВАНДА: „Мій приятель король“ (Том Мікс).

КАСІНО: „Казанова“ (Ів. Мозжухин).

КОЛІСЕЙ: „Кохання на приказ“ і ревія „Щось для кожного“.

КОПЕРНИК: „Чібі“ (віденська комедія), „Баль білих ліжечок“ (із Містенгет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Чібі“ (віденська комедія), ревія „Травень, літо, травка!“

МІРАЖ: „Ясноволоса мрія“ (Ліліяна Гервей, Анрі Гара).

МУЗА: „Біла лелія (з Ол. Мей).

ПАЛЯС: „Панна Жозета моя жінка“.

ПАН: „Дика дівчина“ (Клара Бов).

ПАСАЖ: „Пат і Паташон у жіночому пансіонаті“, „Улани, улани“.

СВІТ: „Божевільна ніч у звіринці“.

СОНЦЕ: „Сірий дім“ і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Дайте мені чоловіка!“ (Анні Ондра), ревія „З усього серця“.

ХиМЕРА: „Чорти в коханні“.

УТІХА: „Остання цариця“ та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 10. травня 1934.

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт, 19·15 Опереткова музика, **Братислава** (298,8) 12·15 Концерт. **Прага** (470,2) 19·10 „Далібор“ оп. Сметани, **Атльона** (531) 20·45, 21·20 Пісні. **Люблянa** (569,3) 11·00 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 17·20 Пісні, **Ляйпціг** (382,2) 15·20 Дрезденський квартет, **Мінхен** (405,4) 12·00 Популярна музика **Букарешт** (365) 20·00 Хор. пісні, **Будапешт** (550,5) 17·30 Циг. музика. 21·50 Камер. музика, **Мілянo** (368,6) 20·55 „Мефістофель“ оп. Аріга Боіта, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика.

Пятниця, 11. травня 1934.

Відень (506,8) 16·40 Солісти 20·00 Концерт, **Братислава** (298,8) 19·35 Концерт, **Париж** (1649) 12·30 Концерт, **Штрасбург** (349,2) 20·30 Вечір оперетoк, 22·00 Популярна музика, **Атльона** (531) 19·55, 20·30 21·15 Спів, **Білгород** (439,8) 16·00 Пісоньки, **Рига** (514·6) 16·00 Популярні пісоньки й мельодії, 19·05 „Фіялка з Монмартру“ оп. Кальмана. **Берлін** (356,7) 9·00 Нар. пісні, 19·15 Бетовенова соната д-дур, **Кенігсвустергавзен** (1571) 9·00 Нар. пісні, 17·45 Механічна музика **Мінхен** (405,4) 14·20 Нові пісні, 16·00 Вок. інстр. концерт, 17·50, 18·30 Пісні та дуети, **Беромінстер** (539,6) 21·00 Нар. пісні (хор), **Будапешт** (549,5) 19·30 „Дон Карльос“ оп. Верді, **Мілянo** (368,6) 11·30 Квінтет, 20·45 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17·00, 20·45 Вок.-інстр. концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 10. травня 1934.

9·00—10·00 Ранішня авдиція, 10·10 Популярна музика з гр. плит, 10·30 Катедральний хор із Варшави, рел. музика з гр. плит, 11·57 Сиґнал часу, 12·10 Метеорольоґ. вістки, 12·15 Муз. поранок, 14·00 Рільнича балачка, 14·20 Сільські танці та співанки (гр. пл.), 15·10 Гр. плити, 15·20 Концерт джез. музики, 16·00 Для дітей: „З весною“, пісоньки, „Пригода хруща“, 16·30 Чвертьгодина славних артистів із гр. плит (Рогачевський, тенор) 16·45 Летунське оповідання, 17·00 Плекання шкіри на весну, 17·15 Концерт солістів (фортепян, спів), 18·00 Авд. „Лет.-газ. атака“, 18·40 Пісоньки (Ріш. Тавбер із гр. плит), 18·55 Румунія гарна 19·03 Фейл. „Марсейська леґенда“, 19·15 Всячина, 19·30 Фейл. „Око в око із законом“, 19·45 Комунікат Т-ва плекання коней, 19·50 Вибрані думки, 19·52 Авдиція з нагоди нац. свята Румунії, 20·25 Гр. плити, 20·57 —24·00 Трансмісія з міланської „Ля Скаля“: „Мефістофель“ оп. Аріга Боіта. В перерві: 1) Муз. фейл. 2) Фейл. „Фільософія вартости життя в „Фавсті“, 3) Спортові вістки.

Пятниця, 11. травня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 11·57 Сиґн часу, 12·05 Кооперативна праця та фахова інтеліґенція, 12·33 Популярна музика з гр. плит. 15·05 Збіжева біржа, театр. репертуар, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Шубертові й Мендельсонові пісні (співає Юля Ільницька в супр. фортепяну), 15·35 Концерт сальонового квінтету 16·20 Серед книжок, 16·45 Арії та пісні: Льоманто, тенор (з гр. плит), 16·50 Фортепяновий рецітаь. 17·30 Відчит про Виспянського. 17·50 Сусп. авдиція піддержки будови нар. шкіл, 18·53 Наука стенографії 19·08 Всячина, 19·25 Актуальний фейлетон, 19·40, 19·43 Спортові вістки. 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки. 20·15 Симф. концерт, 22·40, 23·05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·25 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 27·03 і пів —27·04, Париж 34·94 і пів. Берлін 208·50 Цюріх 171·65, Амстердам 358·60, Прага 22·03, Мілян 45·05, Нюйорк кабель 5·27 і пів, Нюйорк чеки без трансакцій.

АКЦІЇ.

Банк Польський 86 і пів—87 зол.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 9 травня ц. р. платив кооперативам за:

1 кг. масла десерового	3.00 зол.
1 л. молока	—20 „
1 л. сметани	—80 „
1 к. яєць	2·20 „

Тенденція на масло зниж[к]ова, на молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє що 9. V. ц. р. платив своїм достачцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, дотично подає птахоміскарні „М. С.“ у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

Курята за 1 кг.		1·80
Кури „	I кляса	0·95
„ „	II „	0·55

Тенденція знижкова. На когути, індики, індички, качки і гуси попиту нема.

Подяка.

Оповиті смутком у непосильному горі, що найшло на нас із смертю бл. п. о. Олекси Яворського, пароха Котузова, багатострадального і незабутнього Батька, клонимось у глибокій шані перед Усіми, що виявили свою поміч у часі недуги і підчас похоронів Покійного.

В першу чергу складаємо подяку Вповажаному Панові Др. Омелянові Шкляровi, лікареві з Вишнівчика за надлюдську посвяту і безкорисне лічення. Дякуємо теж Всч. о. сов. Василеві Головінському за відвідини в часі недуги, слова потіхи, заходи коло похоронів і за проповідь. За прихід із Найсв. Тайнами до Покійника о. єромонахові Йосафатові Чина ОО. Студитів.

Також дякуємо за проповідь о. Йосифові Кміцикевичові з Мозолівки і о. Ігореві Сенденькому з Бурканова. Щира подяка о. пралатові Іванові Сенденькому деканові зі Золотник за провід у похоронах. Та оо. сов. Миронові Головінському з Вишнівчика, Андрієви Гуминицькому зі Соколова, Павлюкові з Бобулинець, Галдеві з Кайданова, Константинові Шереметі зі Соснова, Миколі Музичукові з Білокерниць та Фандзі з Доброполя.

Сердечне Спасибі о. сов. Василеві Костюкові та Вп. п. Меценасові др. Евгенові Ловицькому з Підгаєць за труди в уладженні похоронів. Щира подяка для молоді з Котузова, що кінною бандерією відпровадила Покійного на місце спочинку і П. Василеві Гольові за прощання під Народн. Домом, врешті п. Мр. Ізидорові Комаринському за зорґанізування процесії з Михайдівки щире Спасибі.

Біг заплать начальникові громади Котузова п. Іванові Дяцюкові та п. Олесі Дідуникові за поміч у влаштуванні похоронів.

Дуже дякуємо Високодостойному Панству Дідичам Кальбам із Мозолівки, Вп. п. Директорові Бандурі М. та Вп. панові Гершонгорнові з Котузова, як і Вп. П. Добродійці Марійці Головінській зі Зарваниці за поміч у часі похоронів.

Усім церковним співакам та громадянству з околиць за участь у похоронах, як і Всім, що висловили нам співчуття сердечна подяка. Хай Всевишній заплатить Вам Усім за труди.

Діти: Теодозій, Зенон, Марійка, Хризант і Сергій

Котузів, 26. III. 1934.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10